



Innspill til statsbudsjettet 2026 fra FIN, innovasjonsselskapene

I omstillingen av Norge har innovasjonsselskapene en sentral rolle. De utgjør en innovasjonsinfrastruktur som kobler sammen gründere, etablert næringsliv, forskning/akademia og kapital for å utvikle fremtidens næringsliv.

Denne infrastrukturen har et stort potensial for å bidra til vekst og utvikling av sivile og militære teknologibedrifter, noe som er et mål i Langtidsplanen for forsvaret, men som fremstår underprioritert når det gjelder konkrete tiltak. Etablering av nasjonal medfinansiering for en norsk forsvarsakselerator – under paraplyen til NATO DIANA-programmet, er en lavthengende frukt som uten store kostnader vil skape sterkere forsvarsevne og økt vekst og næringsutvikling innen sivile og militære teknologier, alt ved å bruke allerede eksisterende innovasjonsmiljøer som står klare for å etablere en nasjonal akselerator.

Norge og verden står overfor store omstillinger de kommende årene. Det haster å få utviklet og iverksatt gode løsninger på klimakrisen, tilpasse oss en aldrende befolkning og øke digitaliseringen. I en usikker tid med store geopolitiske spenninger, må vi også styrke vår totalberedskap. Disse utfordringene burde ha medført en sterkere satsing på innovasjonskraft i statsbudsjettet.

Flere rapporter, som f.eks. Draghi-rapporten om europeisk konkurransekraft og Veien til vekst (den norske "Draghi-rapporten") understreker viktigheten av innovasjon og at Norge må få til et taktskifte. Den teknologiske utviklingen skjer så raskt, at vi står i en reell fare for å bli akterutseilt om vi ikke tar aktive grep. Dessverre gjør ikke dette statsbudsjettet det, hvor nettopp innovasjon, selve outputen, fremstår nedprioritert gjennom en lang rekke kutt.

For å få frem nytt og nyskapende næringsliv over hele landet og utvikle flere høyvekstforetak, trenger Norge:

- Et innovasjonsfremmende skatte- og avgiftssystem
- Målrettede virkemidler som setter fart på kapitalmarkedet
- Et velfungerende innovasjonsøkosystem gjennom hele verdikjeden fra FoU, til oppstart, skalering og eksport.

Vi vil videre omtale noen grep som kan bidra til et innovasjonsøkosystem bedre dimensjonert for å nå Norges ambisjoner for omstilling og vekst.

Sikre nasjonal medfinansiering av NATO DIANA programmet for å etablere en norsk akselerator

FD: Kap. 1700 Forsvarsdepartementet post 78 Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter

Norge deltar i NATO DIANA (Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic), men kun med testsentre, ikke som Sverige, Danmark og Finland, som med øremerkede nasjonale midler finansierer akseleratorer for raskere innovasjonstakt og raskere utvikling ny teknologi og løsninger. En norsk

akselerator vil gi norsk industri økt markedstilgang og eksportmuligheter, som en integrert del av NATOs innovasjonssystem. Det vil også øke sannsynligheten for at de midlene Norge gjennom Investinor har investert i NATO Innovation Fund, vil investeres i norsk næringsutvikling.

For å etablere en norsk DIANA-akselerator kreves nasjonal medfinansiering på minimum 10 mill. kr og innovasjonsmiljøene både kan og vil bidra. Akseleratorprogrammet kan med fordel struktureres etter modell av ESA BIC Norway, Norges nasjonale rominkubator som i dag driftes av et konsortie av fem norske inkubatorer, noe som sikrer tilstedeværelse i hele Norge og gir optimale forutsetninger for å identifisere, støtte og bidra til økt vekst for selskaper som utvikler Dual Use eller flerbruksteknologier med sivile og militære anvendelser. Oppdraget med å utlyse akselerator-programmidlene kan gjennomføres i et samarbeid mellom Forsvarets forskningsinstitutt og Innovasjon Norge.

Styrke tilgangen på tidligfase-kapital på bedrifiers vekstreise

Kap. 952 Investinor post 50 Risikokapital og post 95 Kapitalinnskudd

Dette er andre året på rad at regjeringen over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett foreslår å bevilge null kr. i friske midler til både Investinor og Nysnøs fonds- og investeringsmandater. Det er lite tilgjengelig kapital å oppdrive i dagens marked, og mange oppstartsbedrifter opplever at de ikke får realisert ideene sine. Mangel på risikokapital rammer særlig vekstbedrifter med stort verdiskapende potensial, typisk forskningsbaserte bedrifter med lange utviklingsløp. Dette bremser også utviklingen av teknologiselskaper med sivile og militære anvendelser.

FIN foreslår:

Vi har spilt inn til regjeringen at det er behov for 900 mill. kr. til Investinor, og foreslår at det minimum bevilges 150 mill. kr. til Investinors fond-i-fond mandat.

Vennlig hilsen,

Daniel Ras-Vidal
nestleder i styret, FIN

Trine Ellingsen
daglig leder, FIN